

Apunts de llengua

(publicat a *L'Heura digital* 8, 20 de maig de 2009)

Diuen que tot és relatiu, fins i tot alguns pronoms!

És clar que en el cas dels pronoms no ens referim a la qualitat no absoluta d'aquests, sinó a la funció que tenen de relacionar una oració subordinada, la qual introdueixen, amb l'oració principal. Com tots els pronoms, es refereixen a un nom, però estan mancats de significat complet i depenen d'un altre element prèviament aparegut a l'oració principal o bé implícit. És a dir, els pronoms relatius són nexes que introdueixen una oració subordinada amb valor de substantiu (oracions de relatiu substantives) o d'adjectiu (oracions de relatiu adjectives).

Us els presentem!

Que (per a persones i coses):

- ✓ S'utilitza sovint en les oracions de relatiu substantives, precedit d'un article o d'un altre mot gramatical: *Tot **el que** cal és jugar amb destresa.* En les oracions de relatiu adjectives, sempre va sol: *El Barça, **que** és un bon equip, pot guanyar el Manchester.*

Què (per a coses):

- ✓ S'utilitza en oracions de relatiu adjectives i sempre va precedit d'una preposició: *El jugador **de què** et parlava va arribar ahir a la tarda.*

Qui (per a persones):

- ✓ En les oracions de relatiu substantives, va sol o bé precedit d'un article o d'un altre mot gramatical: ***Qui** guanyi aquest partit serà el campió.* En les oracions de relatiu adjectives, sempre va precedit d'una preposició: *L'amic **amb qui** vaig a Roma coneix molt bé la ciutat.*

On (indica lloc):

- ✓ Pot anar sol o bé precedit d'una preposició o d'un altre mot gramatical: *El camp **on** es jugarà el partit ja està preparat.*

El qual, la qual, els quals, les quals (per a persones i coses):

- ✓ El relatiu compost és l'únic que pot substituir el complement del nom i, quan el substitueix, ha de portar preposició: *L'àrbitre Busacca, la nacionalitat del qual és suïssa, dirigirà la final.*

La qual cosa, cosa que (per substituir tota l'oració principal):

- ✓ El relatiu neutre s'utilitza quan la frase de relatiu no té com a antecedent un sol sintagma de l'oració principal, sinó que l'antecedent és la síntesi de tota l'oració principal: *L'àrbitre va xiular un penal, **cosa que** el públic va agrair.*

Així, doncs, com podeu veure, la funció dels pronoms relatius, la de relacionar, no és gens relativa!